

Klasa 4 TL

1. Proszę przygotować zwięzłą notatkę biograficzną o Zbigniewie Herbercie. Proszę także przeczytać dołączoną przeze mnie notatkę o twórczości poety.
2. Proszę przeczytać i przeanalizować następujące teksty: „Pan Cogito o cnocie” i „Powrót Pana Cogito”.
3. Proszę rozwiązać test umieszczony poniżej.
4. **Odpowiedzi (tj. notatkę i odpowiedzi na pytania dotyczące wierszy) trzeba przesłać na mój służbowy adres podany na stronie internetowej szkoły.**

Notatka:

Zbigniew Herbert

Tomy poetyckie: *Struna światła, Rovigo, Raport z oblężonego miasta, Pan Cogito, Studium przedmiotu, Hermes, pies i gwiazda.*

Tomy eseistyki: *Barbarzyńca w ogrodzie, Martwa natura z wędzidłem, Krajobraz nad morzem, Król Mrówek*

1. Poeta nawiązywał do tradycji, ale nie na zasadzie stylizacji – stworzył swój własny język poetycki.
2. Chętnie odwoływał się do kultury starożytnej – legend, mitologii i Biblii (często tworzył ironiczne i przekorne komentarze do tych tekstów).
3. Uważał, że wartości ze „starych czasów” ciągle są! Tyle, że w zgiełku XX wieku o nich zapominamy. Prawda, dobro, piękno, honor, odwaga to wartości uniwersalne i służą wyjaśnieniu moralnych sytuacji współczesnego człowieka. Herbert walczył z tzw. mitem postępu, czyli przekonaniem, że tylko to, co nowe jest godne uwagi. Nie poddawał się regułom współczesnego świata, który relatywizuje wszystkie wartości – czyli dostosowuje je do własnych potrzeb, „nagina” do sytuacji. Ową relatywizację uważa za najgorszą tego świata cechę.
4. Poeta wierzy w honor, odpowiedzialność, sprawiedliwość – co nazywał „postawą wyprostowaną” (wiersz „Przesłanie Pana Cogito”).
5. Stworzył swoiste poetyckie alter ego – Pana Cogito. Czasem w mowi w 1 osobie, czasem jest osobą trzecią. Taka konstrukcja pozwala na dystans, trzeźwe spojrzenie, opanowanie uczuć, czyli klasyczny umiar i spokój.
6. Herbert ceni patriotyzm i heroizm, ale odchodzi od patosu i pomnikowości. Uważa, że wolność jest wartością, na którą trzeba sobie zasłużyć, nigdy nie jest nam dana na zawsze. Wolność zdobywamy będąc zawsze uczciwymi, stojąc po stronie prawdy, broniąc słabszych.
7. Sztuka musi przekraczać dotychczasowe granice, aby być dostrzeżoną przez współczesnych ludzi. To zresztą wynika z faktu, że nie ma idealnego

wzorca piękna. Poeta zachwyca się wielkimi dziełami sztuki, ale i zwyczajnymi przedmiotami np. kamieniem, kołatką itp.

8. Mitologia to dla niego źródło symboli służących opisaniu współczesnego świata, np. zależności między władzą a innymi dziedzinami życia (np. „Apollo i Marsjasz” przedstawiający pojedynek boga i sylena, ale w rzeczywistości mówiący o stosunku władzy do jednostki).

Test:

1. Jakie tematy podejmował w swej twórczości Z. Herbert?
 - Polityka
 - Moralność
 - Honor
 - Odwaga
 - Uczciwość
 - Sztuka
2. W którym roku miał miejsce jego poetycki debiut?
 - 1946
 - 1968
 - 1956
3. Które dzieła literackie stanowiły dla Herberta niewyczerpalne źródło inspiracji?
.....
4. Obok podanych tytułów dopisz „P” jeśli są to tomy poetyckie, zaś „E” przyporządkuj do tekstów eseistycznych pisanych prozą:
 - „Rovigo”
 - „Hermes, pies i gwiazda”
 - „Martwa natura z wędzidłem”
 - „Raport z oblężonego miasta”
 - „Barbarzyńca w ogrodzie”
 - „Król Mrówek”
5. W wierszu „Przesłanie Pana Cogito” opowiada się za tzw. postawą wyprostowaną – co stanowi jej istotę, jakie wartości, cechy charakteru?
.....
.....
.....
6. Co poeta uważa za jedną z najgorszych cech współczesnego świata?
 - Brak zainteresowania wielką sztuką
 - Demoralizacja
 - Relatywizowanie wszystkich prawd i wartości
7. Wiersz „Apollo i Marsjasz” to tekst o:
 - Pojedynku boga i sylena
 - O władzy i jej stosunku do jednostki

